

شورای عالی حوزه‌ی علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌ی علمیه خواهران

مدرسه‌ی علمیه فاطمه جلفا

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

ویژگی روزه واقعی از دیدگاه آیات و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم سیده عبدالی

نگارنده

فاطمه وطن دوست

تأييده

الله
صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
عَلَيْهِ الْبَرَّ

شورای عالی حوزه‌ی علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

مدرسه‌ی علمیه فاطمیه جلفا

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

ویژگی روزه واقعی از دیدگاه آیات و روایات

استاد راهنما

سرکار خانم سیده عبدالی

نگارنده

فاطمه وطن دوست

۹۷ پاییز

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَأَلْهِمْنَا مَعْرِفَةَ فَضْلِهِ وَإِجْلَالَ حُرْمَتِهِ، وَالثَّحْفَظَ مِمَّا حَظَرْتَ فِيهِ، وَأَعِنَا
عَلَى صِيَامِهِ بِكَفِ الْجَوَارِحِ عَنْ مَعَاصِيكَ، وَاسْتِعْمَالِهَا فِيهِ بِمَا يُرْضِيكَ حَتَّى لَانْصَفِي بِأَسْمَاعِنَا إِلَى لَغْوِ، وَ
لَانْسُرِعَ بِأَبْصَارِنَا إِلَى لَهْوِ وَحَتَّى لَانَبْسُطَ أَيْدِينَا إِلَى مَحْظُورِ، وَلَا تَخْطُو بِأَقْدَامِنَا إِلَى مَحْجُورِ، وَحَتَّى لَاتَّعِيَ
بُطُونُنَا إِلَى مَا أَحْلَلتَ، وَلَاتَنْطِقَ الْسِنَنُنَا إِلَى مَا مَثَّلْتَ، وَلَانَتَكَلَّفَ إِلَى مَا يُدْنِي مِنْ ثَوَابِكَ، وَلَانَتَعَاطِي إِلَى الَّذِي
يَقِي مِنْ عِقَابِكَ، ثُمَّ خَلِصْ ذَلِكَ كُلُّهُ مِنْ رِئَاءِ الْمُرَأَيِّنَ، وَسُمْعَةِ الْمُسْمَعِينَ، لَانْشُرِكُ فِيهِ أَحَدًا دُونَكَ، وَ
لَانَبْغِي فِيهِ مُرَادًا سِوَاكَ؛^۱ بار الها بر محمد و آلس درود فرست و معرفت برتری این ماه و بزرگداشت
احترامش، و خودداری از محرمات در آن را به ما الهام کن، و ما را به روزه داشتن آن با حفظ جوارح از
گناهان، و بهکار بردن آنها در آنچه که تو را خشنود می‌نماید یاری ده، تا با گوشمان به گفتار لغو گوش
نکنیم، و با چشمانمان به تماسای لهو نشتایم، و دست‌هایمان را به حرامی دراز نکنیم، و به سوی ممنوع
تو گام برنداریم، و شکمها یمان جز به حلال پر نشود، و زبانمان به غیر آنچه تو گفته‌ای گویا نگردد، و
جز در کاری که به ثواب تو نزدیک می‌کند به کوشش برنخیزیم، و جز آنچه از عقوبت نگاه دارد فرا
نگیریم، آنگاه این همه را از خودنمایی ریاکاران و شهرتخواهی شهرطلبان خالص و پاک گردان، به
گونه‌ای که کسی را با تو در این امور شریک نکنیم، و مقصد و مقصودی غیر تو نداشته باشیم».

۱۱. حائری تهرانی، مهدی، **بنیادهای اخلاق اسلامی**، چ سوم، تهران: انتشارات کتابخانه صدر، ۱۳۷۳.
۱۲. حجتی کرمانی، محمدجواد، **ماه رمضان اوچ عروج انسانی** ، چ اول، تهران: انتشارات اطلاعات، ۱۳۹۱.
۱۳. خرمشاهی، بهاءالدین، انصاری، مسعود، **پیام پیامبر**، ج ۷، چ اول، تهران: انتشارات منفرد، ۱۳۷۶.
۱۴. خمینی، روح الله، **درسنامه اخلاق** ۲، چ اول، قم: انتشارات دانش حوزه، ۱۳۸۲.
۱۵. دانش پژوه، وهاب، **حضور در حضور**، چ اول، تهران: انتشارات خورشید تابان، ۱۳۸۰.
۱۶. دهخدا، علیاکبر، **لغتنامه دهخدا**، چ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۶
۱۷. راسخچیزاده، حمید، **یادداشت‌هایی از اخلاق ارزش‌های انسانی** ، چ دوم، تهران: انتشارات انجمن اولیا و مربیان، ۱۳۸۷.
۱۸. شبّر، عبدالله، **ترجمه کتاب الاحق**، چ نهم، قم: انتشارات هجرت، ۱۳۸۲.
۱۹. شفعیی مازندرانی، محمد، **عبادت روح زندگی**، قم: انتشارات مسجد مقدس جمکران، ۱۳۸۸.
۲۰. شیخ الاسلامی، حسین، **ارزش و اهمیت ماه مبارک رمضان** ، چ چهارم، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۹.
۲۱. صدر، محمد باقر، **آئین بندگی در آئینه اندیشه و احساس**، چ دوم، انتشارات خرمشهر، ۱۳۷۹.
۲۲. طالبزاد، محسن، **روزه سپر آتش**، چ اول، تهران: انتشارات زعیم، ۱۳۸۹.
۲۳. طبرسی، حسن، **مکارم الاحق**، ج ۱، چ چهارم، قم: انتشارات شریف رضی، ۱۳۷۰.
۲۴. عارفیجو، مهدی، **شاخصهای رستگاری**، انتشارات مرکز تحقیقات رایانهای قائمه اصفهان.
۲۵. عمید، حسن، **فرهنگ فارسی عمید**، چ هیجدهم، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۲.

۲۶. فتحعلیخانی، محمد، آموزه‌های بنیادین علم اخلاق ۱، چ اول، قم: انتشارات مرکز جهانی علوم

اسلامی، ۱۳۷۹.

۲۷. فیض کاشانی، محسن، حقایق در اخلاق و سیر و سلوک، صاعدی ترجمه: محمدباقر، خراسانی، ج اول، شیراز: انتشارات علمیه اسلامیه، بیتا.

۲۸. قرشی، علیاکبر، قاموس قرآن، ج ۴-۳، چ یازدهم، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۶.

۲۹. قیم، عبدالنبی، فرهنگ معاصر عربی فارسی، ج ۱، چ ششم، تهران: انتشارات فرهنگ معاصر، ۱۳۸۶.

۳۰. کمپانی، فضلالله، نتایج و فوائد دین، چ اول، تهران: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۵۴.

۳۱. کمیلی، مجتبی، رمضان ماه معنویت خودسازی، چ اول، قم: نشر نورگستر، ۱۳۸۱.

۳۲. کورانی، علی، بسوی ضیافت خدا، انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۱.

۳۳. کهاریان، طریفه، معناشناصی قلب در قرآن، چ اول، قم: انتشارات مرکز نشر هاجر، چ ۱۳۹۴.

۳۴. مطهری، مرتضی، حکمتها و اندرزها، چ ششم، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۸۸.

۳۵. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چ دوم، تهران: انتشارات سرایش، ۱۳۸۰.

۳۶. مقدسینیا، محمد، الهمینیا، علی اصغر، اخلاق عبادی، چ پنجم، تهران: انتشارات نمایندگی ولی فقیه اداره آموزش عقیدتی سیاسی، ۱۳۸۵.

۳۷. موسویراد لاهیجی، حسین، روزه درمان بیماریهای روح و جسم، چ دهم، قم: انتشارات اسلامی، ۱۳۶۴.

۳۸. نجفی، احمد، روزه عارفان، چ دوم، تهران: انتشارات تأویل، ۱۳۷۹.

۳۹. نراقی، احمد، معراج السعادت، چ هفتم، قم: انتشارات هجرت، ۱۳۷۸.

٤٠. نریمانی، علیرضا، **ضیافت آسمانی**، چ اول، قم: انتشارات ابتکار دانش، ۱۳۸۹.
٤١. هادیمنش، ابوالفضل، **تبلیغ در رمضان**، چ اول، قم: انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۱.

٤٢. یونسی، زهرا، **نمایی بهشت و جهنم**، چ اول، قم: انتشارات مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۴.

ب) منابع عربی

١. ابن شعبه حرانی، **تحف العقول عن آللرسول** ، ج ١، چ دوم، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ۱۴۰۴.
٢. ابنطاؤس، رضیالدین علی بنجعفر، **اقبال الاعمال**، ج ١، چ دوم، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۷.
٣. .....، **محاسبہ النفس**، ج ١، چ سوم، بیجا: انتشارات مرتضوی، بیتا.
٤. البستانی، فواد افراهم، **فرهنگ جدید (عربی-فارسی)** ترجمه: منجد الطالب ، چ اول، تهران: انتشارات اسلامی، ۱۳۸۹.
٥. بندریگی، محمد، **المنجد عربی فارسی**، تهران: انتشارات ایران، ۱۳۸۴.
٦. تمیمی آمدی، عبدالواحد، **تصنیف غررالحکم و دررالکلم** ، ج ١، چ اول، قم: انتشارات دفتر تبلیغات، ۱۳۶۶.
٧. جزائری، محدث، **النورالمبین فی قصص الانبیاء والمرسلین** ، ج ١، چ اول، قم: انتشارات آیت الله مرعشی، ۱۴۰۴.
٨. حرمعلی، محمدبن حسن، **وسائل الشیعه**، ج ١٠، چ اول، قم: انتشارات مؤسسه آلیت، ۱۴۰۹.

- .٩. شعیری، تاج الدین، **جامع الاخبار**، ج ١، چ اول، قم: انتشارات رضی، ١٤٠٥.
- .١٠. صدوق، محمد بن علی بن بابویه، **الخصال**، ج ١، چ اول، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ١٣٦٢.
- .١١. .....، **الاماکن صدوق**، ج ١، چ چهارم و پنجم، بیجا: انتشارات کتابخانه اسلامیه، ١٣٦٢.
- .١٢. .....، **علل الشرائع**، ج ٢، چ اول، قم: انتشارات داوری مکان، بیتا.
- .١٣. .....، **فضائل لا شهر ثلاثة** ، ج ١، بیچا، قم: انتشارات الداوري، بیتا.
- .١٤. .....، **معانی الاخبار**، ج ١، چ اول، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ١٤٠٣.
- .١٥. .....، **من لا يحضره الفقيه**، ج ٤، قم: انتشارات جامعه مدرسین، ١٤٠٤.
- .١٦. طباطبائی، محمدحسین، **المهیان فی تفسیر القرآن**، ج ٢، چ پنجم، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمی قم، ١٤١٧.
- .١٧. طبرسی، فضل بن حسن، **مکارم الاخلاق**، ج ١، چ چهارم، قم: انتشارات شریفی رضی، ١٤١٢.
- .١٨. طبرسی، امین الاسلام، **مجمع البیان فی تفسیر القرآن**، ج ١٥-٢١، تهران: انتشارات فراهانی، ١٣٦٠.

- .۱۹. جوامع الجامع، ج ۱، مشهد: انتشارات برهنه پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷.
- .۲۰. طوسی، محمد بن حسن، الامالی، ج ۱، چ اول، قم: انتشارات دارالثقافة، ۱۴۱۴.
- .۲۱. تهذیب الاحکام، ج ۴، چ چهارم، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵.
- .۲۲. کلینی، محمدبنیعقوبین اسحاق، الكافی، ج ۴-۵، چ چهارم، تهران: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵.
- .۲۳. گیلانی، عبدالرزاق، مصباح الشریعه، ج ۱، چ اول، تهران: انتشارات پیام حق، ۱۳۷۷.
- .۲۴. مجلسی، محمدباقر، بحار الانوار الجامعه لدرر اخبار الانمه الاطهار ، ج ۷۳، بیچا، بیروت- لبنان، انتشارات موسسه الوفاء، ۱۴۰۴.
- .۲۵. بحار الانوار، ج ۶۷، چ چهارم، تهران: انتشارات اسلامیه، ۱۳۸۲.
- .۲۶. نوری، محدث، مستدرک الوسائل، ج ۱۴، چ اول، قم: انتشارات مؤسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۴۰۸ق.
- .۲۷. ورام ابن ابی فراس، مجموعه ورام (تنبیه الخواطر)، ج ۲، چ اول، قم: انتشارات مکتبه فقیه، بیتا.